PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/684

od 25. travnja 2019.

o priznavanju istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana Japana za transakcije izvedenicama koje nadzire japanska Agencija za financijske usluge sa zahtjevima za vrednovanje, rješavanje sporova i iznose nadoknade iz članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju ([1]), a posebno njezin članak 13. stavak 2.,

Nakon savjetovanja s Europskim odborom za vrijednosne papire,

budući da:

(1) Člankom 13. Uredbe (EU) br. 648/2012 predviđa se mehanizam kojim se osigurava usklađenost između pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana koje je uspostavila Unija i aranžmana trećih zemalja u područjima obuhvaćenima područjem primjene te uredbe. Komisija je ovlaštena donositi odluke o istovrijednosti pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana treće zemlje sa zahtjevima iz članaka 4., 9., 10. i 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, stoga se smatra da su druge ugovorne strane koje sklapaju transakciju u okviru područja primjene te uredbe (pri čemu barem jedna od tih drugih ugovornih strana ima poslovni nastan u toj trećoj zemlji) ispunile navedene zahtjeve ispunjavanjem zahtjeva utvrđenih pravnim sustavom te treće zemlje. Utvrđivanjem istovrijednosti izbjegava se primjena dvostrukih ili proturječnih pravila. Nadalje, izjavom o istovrijednosti doprinosi se ostvarenju općeg cilja Uredbe (EU) br. 648/2012, odnosno smanjenju sistemskog rizika i povećanju transparentnosti tržišta izvedenica osiguranjem međunarodno usklađene primjene načela dogovorenih s trećim zemljama i utvrđenih tom uredbom.

(2) Člankom 11. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, koja je nadopunjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 149/2013 ([2]) i Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2016/2251 ([3]), utvrđuju se pravni zahtjevi Unije u pogledu pravovremene potvrde, kompresije i usklađivanja portfelja koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane. Osim toga, tim su stavcima utvrđene obveze u pogledu vrednovanja i rješavanja sporova koje se primjenjuju na te ugovore („tehnike smanjenja operativnog rizika”) te obveze u pogledu razmjene kolaterala („iznosi nadoknade”) među drugim ugovornim stranama.

(3) Kako bi se pravni, nadzorni i izvršni sustavi treće zemlje smatrali istovrijednima sustavu Unije u pogledu tehnika smanjenja operativnog rizika i zahtjeva u pogledu iznosa nadoknade, ishod primjenjivih pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana trebao bi biti istovrijedan zahtjevima Unije kako su utvrđeni u članku 11. Uredbe (EU) br. 648/2012, osiguravajući zaštitu profesionalne tajne koja je istovrijedna onoj navedenoj u ovoj Uredbi te bi se pravni, nadzorni i izvršni aranžmani trebali učinkovito primjenjivati i izvršavati na pravedan način i bez narušavanja tržišne konkurencije, u cilju osiguranja učinkovitog nadzora i izvršenja u toj trećoj zemlji. Stoga je svrha ove ocjene istovrijednosti utvrditi osigurava li se pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima Japana da

([1]) SL L 201, 27.7.2012., str. 1.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) br. 149/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda o dogovorima o posrednom poravnanju, obvezi poravnanja, javnom registru, pristupu mjestu trgovanja, nefinancijskim drugim ugovornim strankama i tehnikama smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne stranke (SL L 52, 23.2.2013., str. 11.).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/2251 od 4. listopada 2016. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju u pogledu regulatornih tehničkih standarda za tehnike smanjenja rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije poravnanje ne obavlja središnja druga ugovorna strana (SL L 340, 15.12.2016., str. 9.).

ugovori o OTC izvedenicama, čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane i koje sklapa barem jedna druga ugovorna strana s poslovnim nastanom u toj trećoj zemlji, ne izlažu financijska tržišta u Uniji višoj razini rizika te da stoga ne predstavljaju neprihvatljive razine sistemskog rizika u Uniji.

(4) Komisija je 1. rujna 2013. primila tehnički savjet od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”) o pravnim, nadzornim i izvršnim aranžmanima u Japanu ([4]), uključujući, među ostalim, o tehnikama smanjenja operativnog rizika koje se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane. ESMA je u svojem tehničkom savjetu utvrdila da ne postoje pravno obvezujući zahtjevi u pogledu pravovremene potvrde uvjeta ugovora o OTC izvedenicama, usklađivanja, kompresije i vrednovanja portfelja te obveze rješavanja sporova ili obveze za razmjenu kolaterala između drugih ugovornih strana za ugovore o OTC izvedenicama u Japanu. ESMA je napomenula i da se u tom trenutku nije mogla procijeniti istovrijednost režima za bilateralne iznose nadoknade jer još nisu bili izrađeni tehnički standardi kojima se određuju pravila o bilateralnim iznosima nadoknade u Uniji.

(5) Komisija je pri ocjenjivanju uzela u obzir ESMA-in tehničke savjet te regulatorne promjene koje su se dogodile u međuvremenu. Ova se Odluka ne temelji samo na komparativnoj analizi pravnih, nadzornih i izvršnih zahtjeva koji se primjenjuju u Japanu, nego i na ocjeni ishoda tih zahtjeva te njihove primjerenosti za smanjenje rizika koji proizlaze iz ugovora o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane na način koji se smatra istovrijednim ishodu zahtjeva utvrđenih u Uredbi (EU) br. 648/2012.

(6) Pravni, nadzorni i izvršni aranžmani koji se primjenjuju u Japanu za ugovore o OTC izvedenicama utvrđeni su u Zakonu o financijskim instrumentima i burzama, br. 25 iz 1948. te se primjenjuju na subjekte koji posluju s financijskim instrumentima i registrirane financijske institucije, što uključuje regulirane banke, zadruge, osiguravajuća društva, mirovinske fondove i investicijske fondove. Japanska Agencija za financijske usluge ima široke ovlasti za provedbu Zakona o financijskim instrumentima i burzama i za to ima pravilnik vladina ureda, smjernice za nadzor i javne obavijesti (zajedno „pravila Japana o OTC izvedenicama”). Agencija za financijske usluge Japana nadležna je za OTC izvedenice u smislu članka 2. stavka 7. Uredbe (EU) br. 648/2012, osim za OTC robne izvedenice za koje su u Japanu nadležni Ministarstvo gospodarstva, trgovine i industrije i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

(7) Tehnike smanjenja operativnog rizika za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, kako je utvrđeno u pravilima Japana o OTC izvedenicama, i dalje su nedovoljne u usporedbi s obvezama iz stavaka 1. i 2. članka 11. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe (EU) br. 149/2013 u pogledu pravovremene potvrde uvjeta ugovora o OTC izvedenicama, kompresije i usklađivanja portfelja. Ovom bi Odlukom stoga trebali biti obuhvaćeni samo pravni, nadzorni i izvršni aranžmani koji se odnose na obveze vrednovanja i rješavanja sporova iz članka 11. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegirane uredbe (EU) br. 149/2013 te oni koji se odnose na zahtjeve za iznosom nadoknade kako je predviđeno u članku 11. stavku 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 i Delegiranom uredbom (EU) 2016/2251.

(8) U pogledu zahtjeva za vrednovanje transakcija i rješavanje sporova koji se primjenjuju na OTC izvedenice čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, pravila Japana o OTC izvedenicama sadržavaju obveze slične onima iz članka 11. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 648/2012. Konkretno, odjeljak IV-2-4 smjernica za nadzor sadržava posebne zahtjeve u pogledu rješavanja sporova koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, a člankom 123 pravilnika vladina ureda utvrđuju se zahtjevi za provođenje dnevnih vrednovanja za potrebe razmjene iznosa nadoknade.

(9) Kad je riječ o iznosima nadoknade za ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane, pravno obvezujući zahtjevi Japana sastoje se od skupa propisa koje je donijela japanska Agencija za financijske usluge objavljenog 31. ožujka 2016. koji je stupio na snagu 1. rujna 2016. Ti se propisi sastoje od sljedećeg: pravilnik vladina ureda o poslovanju financijskim instrumentima br. 52. od 6. kolovoza 2007., uključujući dodatne odredbe, javne obavijesti Agencije za financijske usluge br. 15., 16. i 17. od 31. ožujka 2016. i br. 33. od 25. kolovoza 2017., revidirane sveobuhvatne smjernice za nadzor velikih banaka itd., revidirane sveobuhvatne smjernice za nadzor malih i srednjih i regionalnih financijskih institucija, revidirane sveobuhvatne smjernice za nadzor zadružnih banaka, revidirane sveobuhvatne smjernice za nadzor

([4]) ESMA/2013/BS/1158, „Technical advice on third country regulatory equivalence under EMIR – Japan” (Tehnički savjet o regulatornoj istovrijednosti treće zemlje u skladu s EMIR-om – Japan), završno izvješće, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, 1. rujna 2013.

subjekata koji posluju s financijskim instrumentima itd., revidirane sveobuhvatne smjernice za nadzor osiguravajućih društava i revidirane sveobuhvatne smjernice za nadzor trustova itd. U pravilima koja se primjenjuju na OTC robne izvedenice koje su u nadležnosti Ministarstva gospodarstva, trgovine i industrije i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva preslikani su propisi Agencija za financijske usluge (zajedno „pravila Japana o iznosu nadoknade").

(10) Kako je utvrđeno pravilima Japana o iznosu nadoknade, financijske institucije čija je prosječna ukupna zamišljena glavnica OTC izvedenica za određeno razdoblje jednaka ili veće od 300 milijardi JPY dužne su prema Zakonu o financijskim instrumentima i burzama svakodnevno razmjenjivati varijacijski iznos nadoknade, dok su financijske institucije ispod tog praga dužne razmjenjivati varijacijski iznos nadoknade „dovoljno učestalo". Budući da se u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 od svih drugih ugovornih strana u transakcijama OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane zahtijeva svakodnevna razmjena varijacijskog iznosa nadoknade, ova bi Odluka trebala ovisiti o svakodnevnoj razmjeni varijacijskog iznosa nadoknade za transakcije sa subjektima koji posluju s financijskim instrumentima i s registriranim financijskim institucijama čiji je prosječni ukupni iznos zamišljene glavnice OTC izvedenica dvije godine prije godine za koju je obračun propisan (ili godinu dana ako je obračun izvršen u prosincu) u jednogodišnjem razdoblju koje počinje od travnja manji od 300 milijardi JPY.

(11) Slično zahtjevima utvrđenima u Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251, u skladu s pravilima Japana o iznosu nadoknade, sve financijske institucije koje agregiraju zamišljene iznose neporavnanih OTC izvedenica, neporavnanih OTC robnih izvedenica, fizički namirenih deviznih terminskih ugovora („FX") i valutnih ugovora o razmjeni konsolidirane grupe, isključujući unutargrupne transakcije, za ožujak, travanj i svibanj jednu godinu prije godine u kojoj je izračun veći od 1,1 bilijuna JPY, dužne su razmijeniti pojedinosti o inicijalnom iznosu nadoknade. Pravilima Japana o iznosu nadoknade osigurava se i kombinirani najniži iznos za prijenos inicijalnog i varijacijskog iznosa nadoknade u iznosu od 70 milijuna JPY, dok prag iz članka 25. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251 iznosi 500 000 EUR. Uzimajući u obzir marginalnu razliku u vrijednosti tih valuta, te bi iznose trebalo smatrati istovrijednima.

(12) Pravila Japana o iznosu nadoknade primjenjuju se na gotovo sve ugovore o OTC izvedenicama kako su definirani u članku 2. točki (7) Uredbe (EU) br. 648/2012, uz iznimku fizički namirenih deviznih terminskih ugovora i valutnih ugovora o razmjeni, za koje u pravilima Japana o iznosu nadoknade nisu utvrđeni zahtjevi. Devizne transakcije povezane s razmjenom glavnice putem međuvalutnih razmjena izuzimaju se od zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade. Osim toga, pravilima Japana o iznosu nadoknade ne utvrđuje se poseban tretman za strukturirane proizvode, uključujući pokrivene obveznice i sekuritizacije. U skladu s uvjetima iz Uredbe (EU) br. 648/2012, samo su devizni terminski ugovori i valutni ugovori o razmjeni izuzeti od zahtjeva za inicijalni iznos nadoknade, a samo su izvedenice, povezane s pokrivenim obveznicama za zaštitu od rizika, izuzete od svih zahtjeva za iznos nadoknade. Ova bi se Odluka stoga trebala primjenjivati samo na ugovore o OTC izvedenicama koji podliježu zahtjevima za iznos nadoknade u skladu s Uredbom (EU) br. 648/2012 i pravilima Japana o iznosu nadoknade.

(13) Zahtjevi iz pravila Japana o iznosu nadoknade koji se odnose na izračun inicijalnog iznosa nadoknade istovrijedni su zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 648/2012. Slično standardiziranoj metodi za izračun inicijalnog iznosa nadoknade utvrđenoj u Prilogu IV. Delegiranoj uredbi (EU) 2016/2251, pravilima Japana o iznosu nadoknade omogućuje se primjena standardiziranog modela koji je istovrijedan metodi iz spomenutog priloga. Osim toga, za izračun se mogu upotrebljavati i interni modeli ili modeli trećih strana ako ti modeli sadržavaju određene posebne parametre, uključujući minimalne intervale pouzdanosti i razdoblja iznosa nadoknade za rizik te određene povijesne podatke, uključujući razdoblja stresa. Druge ugovorne strane dužne su obavijestiti Agenciju za financijske usluge, Ministarstvo gospodarstva, trgovine i industrije ili Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva o svojoj namjeri korištenja tih internih modela ili modela treće strane i objaviti sve potrebne pretpostavke, hipoteze i promjene koje se odnose na te modele.

(14) Zahtjevi iz pravila Japana o iznosu nadoknade koji se odnose na prihvatljivi kolateral i držanja i odvajanja kolaterala istovrijedni su zahtjevima iz Delegirane uredbe (EU) 2016/2251. Pravila Japana o iznosu nadoknade sadržavaju i istovrijedan popis prihvatljivih kolaterala i njima se od subjekata koji posluju s financijskim instrumentima i registriranih financijskih institucija zahtijeva razumna diversifikacija kolaterala koje prikupe,

uključujući ograničavanjem vrijednosnih papira niske likvidnosti kako bi se izbjegla koncentracija kolaterala. Zahtjevi iz pravila Japana o iznosu nadoknade koji se odnose na vrednovanje kolaterala usporedivi su sa zahtjevima iz članka 19. Delegirane uredbe (EU) 2016/2251.

(15) S obzirom na istovrijednu razinu zaštite profesionalne tajne u Japanu, Agencija za financijske usluge na svoje informacije primjenjuje politiku zaštite informacija, a njezini zaposlenici podliježu Zakonu o državnim službenicima koji zaposlenicima zabranjuje otkrivanje informacija koje doznaju tijekom obavljanja svojih dužnosti. Stoga se Zakonom o državnim službenicima i politikom zaštite informacija Agencije za financijske usluge predviđaju jamstva za čuvanje profesionalne tajne, uključujući čuvanje poslovnih tajni koje nadležna tijela razmjenjuju s trećim stranama, koja su istovrijedna onima iz glave VIII. Uredbe (EU) br. 648/2012. Stoga bi trebalo smatrati da Zakon o državnim službenicima i politika zaštite informacija Agencije za financijske usluge pružaju istovrijednu razinu zaštite u pogledu čuvanja poslovne tajne kao što je predviđeno Uredbom (EU) br. 648/2012.

(16) Naposljetku, u pogledu učinkovite primjene i pravednog izvršenja bez narušavanja tržišnog natjecanja, kako bi se osigurao učinkovit nadzor i izvršenje u toj trećoj zemlji, Agencija za financijske usluge ima opsežne istražne i nadzorne ovlasti za ocjenjivanje usklađenosti sa zahtjevima za iznos nadoknade koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane. Agencija za financijske usluge ima na raspolaganju širok raspon nadzornih mjera koje može primijeniti kako bi spriječila povredu primjenjivih zahtjeva, kao što je nalog za poboljšanje poslovanja na temelju članka 51. i druge nadzorne mjere na temelju članka 52. Zakona o financijskim instrumentima i burzama. Stoga bi trebalo smatrati da se tim mjerama predviđa učinkovita primjena relevantnih pravnih, regulatornih i izvršnih aranžmana u skladu s japanskim pravilima o OTC izvedenicama na pravedan način i bez narušavanja tržišnog natjecanja, kako bi se osigurali učinkovit nadzor i izvršenje.

(17) Ova se Odluka temelji na pravno obvezujućim zahtjevima koji se odnose na ugovore o OTC izvedenicama u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija bi, u suradnji s ESMA-om, trebala nastaviti redovito pratiti razvoj te učinkovito i dosljedno izvršenje pravnih, nadzornih i izvršnih aranžmana za te ugovore o OTC izvedenicama u pogledu zahtjeva povezanih s pravovremenom potvrdom, kompresijom i usklađivanjem portfelja, vrednovanjem, rješavanjem sporova i iznosima nadoknade koji se primjenjuju na ugovore o OTC izvedenicama čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane na temelju kojih je donesena ova Odluka. Time se ne bi trebala dovoditi u pitanje mogućnost da Komisija u bilo kojem trenutku provede posebno preispitivanje ako je zbog relevantnih događaja potrebno da Komisija preispita istovrijednost utvrđenu ovom Odlukom. Na temelju takvog preispitivanja ova bi se Odluka mogla staviti izvan snage, zbog čega bi se na druge ugovorne strane automatski ponovno primjenjivali svi zahtjevi iz Uredbe (EU) br. 648/2012.

(18) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Japana za vrednovanja i rješavanja sporova koji se primjenjuju na transakcije koje japanska Agencija za financijske usluge regulira kao OTC izvedenice ili koje japansko Ministarstvo gospodarstva, trgovine i industrije i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva reguliraju kao OTC robne izvedenice i čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane smatraju se istovrijednima zahtjevima iz članka 11. stavaka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 648/2012 ako barem jedna od drugih ugovornih strana u tim transakcijama ima poslovni nastan u Japanu te je pri Agenciji za financijske usluge registrirana kao subjekt koji posluje s financijskim instrumentima ili registrirana financijska institucija.

Članak 2.

Za potrebe članka 13. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012, pravni, nadzorni i izvršni aranžmani Japana za razmjenu kolaterala koji se primjenjuju na transakcije koje japanska Agencija za financijske usluge regulira kao OTC izvedenice ili koje japansko Ministarstvo gospodarstva, trgovine i industrije i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva reguliraju kao OTC robne izvedenice i čije se poravnanje ne obavlja posredstvom središnje druge ugovorne strane smatraju se istovrijednima zahtjevima iz članka 11. stavka 3. Uredbe (EU) br. 648/2012 ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) najmanje jedna od drugih ugovornih strana u tim transakcijama ima poslovni nastan u Japanu i registrirana je pri Agenciji za financijske usluge kao subjekt koji posluje s financijskim instrumentima ili registrirana financijska institucija i ta je druga ugovorna strana podložna pravilima Japana o iznosu nadoknade;

(b) transakcije se vrednuju po tržišnim vrijednostima, a varijacijski iznos se razmjenjuje svakodnevno ako druge ugovorne strane u tim transakcijama s poslovnim nastanom u Japanu dvije godine prije godine za koju je obračun propisan (ili godinu dana ako je obračun izvršen u prosincu) u jednogodišnjem razdoblju koje počinje od travnja imaju prosječan ukupni iznos zamišljene glavnice OTC izvedenica manji od 300 milijardi JPY.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. travnja 2019.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER